

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

1SV170 Svenska för undervisning i årskurs 7-9, 60 högskolepoäng

1SV170 Swedish for Secondary School Teachers, 60 credits

Huvudområde

Svenska språket, Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd 2012-03-13

Senast reviderad 2021-06-16 av Institutionen för svenska språket. Litteraturlistan har reviderats.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2021

Förkunskaper

Lärarexamen med minst 30 hp i svenska

Mål

Gemensamma förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- urskilja och redogöra för grundläggande drag i lärarprofessionen i förhållande till ämnet och ämnets didaktik,
- identifiera och formulera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för.

I övrigt gäller de förväntade studieresultaten enligt nedan.

Delkurs 1 Lärarens retorik i tal och skrift 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- urskilja och analysera grundläggande retoriska drag i muntliga och skriftliga texter med särskild hänsyn tagen till mottagaranpassning och kontext,
- diskutera och problematisera olika samtalstyper i undervisningssituationen,
- använda retoriska modeller för egen muntlig och skriftlig produktion,
- hålla muntliga framföranden i syfte att praktiskt öva för lärarprofessionen och använda digitala verktyg och medier för kommunikation i den processen.

Delkurs 2 Grammatik för ämneslärare 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- redogöra för grunderna i svensk grammatik och fonetik,
- omsätta kunskaper om grammatiska beskrivningar av språkets byggnad, struktur och funktion och i praktiskt arbete med analyser och textproduktion,
- anlägga ämnesdidaktiska och metodiska perspektiv på grammatikens användningsområden i skolan utifrån rådande styrdokument.

Delkurs 3 Språkbruk och samhälle, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- redogöra för och tillämpa grundläggande språksociologiska teorier och begrepp,
- beskriva relationen mellan språkbruk, samhälle, skola och individ,
- beskriva villkoren för språklig variation och förändring i Sverige,
- redogöra för svenskämnets historiska bakgrund,
- diskutera och ge exempel på hur svenskundervisningen i grund- och gymnasieskolan påverkas av olika språksociologiska faktorer som klass, kön och etnicitet,
- resonera om didaktiska observationer om teori och praktik från genomförda fältstudier.

Delkurs 4 Språklig förändring (7,5 hp)

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- redovisa grundläggande kunskaper om det svenska språkets historiska utveckling,
- beskriva skillnader mellan olika språkhistoriska perioder med fokus på ljudsystem, ordbildning, ordförråd, ortografi och syntax,
- identifiera och diskutera släktskapsdrag med de nordiska grannspråken ur ett kontrastivt perspektiv,
- på ämnesdidaktisk grund problematisera undervisning i språkhistoria: innehåll, tillämpning och inplacering i skolsystemet utifrån rådande styrdokument.

Delkurs 5. Introduktion för litteraturlärare 5 hp

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- analysera och diskutera litterära texter ur olika genrer,
- problematisera begreppet genre och presentera grundläggande genre teori,
- problematisera och diskutera begreppet kanon samt dess betydelser historiskt och idag,

- redogöra för litteraturens funktioner och villkor vid olika tider,
- diskutera frågor om vad läsning innebär, vilken sorts kunskap litteraturläsning kan generera och hur man som svensklärare idag kan motivera elever att läsa litteratur,
- redogöra för skillnader mellan att undervisa om, i och genom litteratur utifrån rådande styrdokument.

Delkurs 6 Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanals, 10 hp

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- analysera och diskutera samtida litterära texter,
- praktisera och redogöra för grundläggande ämnesrelaterad teori och terminologi,
- presentera, analysera och diskutera litterära problem i samtidslitteraturen utifrån klass, genus och etnicitetsperspektiv,
- diskutera och problematisera frågor om litterär kompetens, anpassning och progression i skolans litteraturundervisning, baserade på styrdokument och litteraturdidaktisk teori och forskning,
- uppvisa medvetenhet och kunskap om digitala verktyg för litteraturläsning, samt hur de påverkar och utvecklar litteraturundervisning.

Delkurs 7. Litteraturhistoria, 15 hp

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- analysera och diskutera äldre litterära texter,
- redogöra för litteraturens historia i samspel med olika samhällskontexter,
- presentera, analysera och diskutera litterära problem,
- redogöra för relevanta delar av ämnesteorin, terminologi och metod,
- uppvisa förmåga till kritiskt tänkande, med förankring i litteraturdidaktisk teori och forskning,
- diskutera frågor om varför och hur äldre litterära texter görs angelägna för olika elevgrupper i ungdomsskolan.

Innehåll

Övergripande innehåll

Kursen lägger grunden till ett vetenskapligt förhållningssätt och utgör en introduktion till lärarprofessionen i ämnet. Didaktisk teori som behandlas under kursen kopplas ihop med skolans verksamhet genom fältstudiedagar. På motsvarande sätt illustrerar problemställningar uppkomna genom fältstudiedagarna centrala moment i den didaktiska teorin och metodik som behandlas. Kursen behandlar centrala kunskapsområden inom svenskämnet: retorik, grammatik, språksociologi och språkhistoria. Deltagande i examinerande seminarier är obligatoriskt.

Professionsbas och professionell progression

Den studerande tränas i att problematisera och analysera viktiga aspekter av läraruppdraget samt argumentera utifrån relevanta teorier om lärande och kunskapsutveckling.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Den studerande tränas i att förhålla sig kritiskt till kunskaper och teorier tillägnade under utbildningen.

Delkurs 1. Lärarens retorik i tal och skrift, 7,5 hp

Delkursen stärker studentens muntliga och skriftliga förmåga och utvecklar kunskaper om de norm- och genrekrav som råder i olika tal- och skrivsituationer i och utanför skolan. Den egna skrivfärdigheten tränas för att ge fördjupad språklig säkerhet och för att förbereda för undervisning av elever i grund- och gymnasieskolan. Kursen utgår från den klassiska retoriken och inriktas på läraren som retoriker och skribent. Ämnesdidaktiskt grundade metoder för analys av ungdomars samtalsspråk och klassrumssamtal behandlas. Delkursen behandlar textupbyggnad och språklig utformning med särskilt fokus på grundläggande vetenskapligt tänkande och skrivande.

Delkurs 2. Grammatik för ämneslärare, 7,5 hp

Delkursens syfte är att studenterna ska vidareutveckla kunskaper om grammatiska beskrivningar av språkets byggnad, struktur och funktion och omsätta dem i praktiskt arbete med analyser och textproduktion. Kursen fokuserar metodiska frågor och grammatikdidaktik i grund- och gymnasieskolan.

Delkurs 3. Språkbruk och samhälle, 7,5 hp

Delkursen tydliggör svensklärares uppdrag i det moderna samhället och aktualiserar grundläggande språksociologiska begrepp som kan användas för att förstå svenskämnets roll i ett mångkulturellt samhälle. Individens språkbruk i förhållande till kön, etnicitet, ålder, geografisk hemvist och sociokulturell bakgrund är i fokus med särskild uppmärksamhet på digitaliseringens inverkan på språk och språkbruk. Kursen behandlar svenskämnets framväxt och de konkurrerande ämnesuppfattningar som gjort sig gällande i debatten. Svenska språkets ställning i en alltmer internationell värld, minoritetsspråken i Sverige och grannspråksdidaktik belyses. Kursen ger en orientering om språkvård, språkpolitik, språkbruk, språknormer och deras inbördes relationer. I kursen ingår fältstudier.

Delkurs 4. Språklig förändring, 7,5 hp

Delkursen syftar till att ge fördjupade kunskaper om svenska språkets utveckling från forntid till nutid, med särskilt fokus på didaktiska frågor om studier av språkhistoria i skolan. Syftet är att de studerande ska utveckla en förmåga att använda texter från olika tider i sin kommande yrkesverksamhet. I kursen ingår studier av dialekter, ort- och personnamnshistoria samt studier av grannspråken ur ett språkhistoriskt och kontrastivt perspektiv.

Delkurs 5. Introduktion för litteraturlärare, 5 hp

Kursen är en introduktion till svenskläraryrketens litteraturvetenskapliga del, där olika idéer om hur litteratur definierats och dess funktioner och villkor, historiskt och i vår samtid, fokuseras. Vidare ger den en grundläggande genreteoretisk orientering som främst problematiseras utifrån läsning av ett urval skönlitterära texter med genremässig bredd. Utrymme ges också åt teoretiska perspektiv på vad som händer i mötet mellan text och läsare.

Utifrån litteraturdidaktisk teori och forskning diskuteras litteraturens plats i dagens skola. Viktiga frågeställningar är vad man lär sig av att läsa litteratur och hur man

motiverar barn och unga till att bli litteraturläsare. Dessa frågor är även ämnade att stimulera reflektion om den svenskläroverändandes eget förhållande till litteratur och läsning. Stor vikt läggs också vid att synliggöra möjligheter och skillnader mellan att undervisa om, i och genom litteratur, hur en traditionell litteraturkanon har sett ut i den svenska skolan och hur kanonbegreppet diskuteras idag.

Delkurs 6. Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanalys, 10 hp

Delkursens syfte är att ge den studerande en grundläggande orientering i, och färdighet att använda, litteraturvetenskapliga termer och begrepp. Analysverktygen, som är nödvändiga för förståelsen av skönlitterära texters uppbyggnad och för utveckling av den studerandes kritiska förhållningssätt, appliceras på i huvudsak västerländsk episk och lyrisk barn-, ungdoms- och vuxenlitteratur från 2000-talet, men ger även utblickar i den icke-europeiska samtidslitteraturen. Den lästa litteraturen behandlas ur såväl klass-, genus- som etnicitetsperspektiv.

I delkursen problematiseras ämnesdidaktiska frågor ur ett kritiskt perspektiv om vilken kunskap begreppsapparaten tillför, hur den kan anpassas för olika elevgruppers behov och hur progressionen i begrepps användningen synliggörs och säkerställs genom svenskundervisningen från grundskolans senare år och genom gymnasieutbildningen.

Delkurs 7. Litteraturhistoria, 15 hp

I kursen studeras äldre litteratur utifrån estetiska, genremässiga, idéhistoriska och sociala aspekter. Särskild tonvikt läggs vid västerländsk och svensk litteratur. Såväl de litteraturhistoriska sammanhangen som enskilda texters egenskaper belyses. Frågor om hur genus, klass och etnicitet gestaltats i litteraturen genom historien diskuteras kontinuerligt genom kursen.

Genomgående uppmärksammas didaktiska frågor dels om litteraturläsningens betydelse för elever idag, dels om urval och texternas olika användbarhet för olika elevgrupper som blir aktuella då texterna ska användas i undervisningen.

Undervisningsformer

Undervisningen ges campusförlagd såväl som distansbaserad med föreläsningar, gruppdiskussioner samt obligatoriska seminarieövningar. När kursen ges som nätbaserad distanskurs används särskilda för distributionsformen lämpliga undervisningsformer.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

Examinationer sker genom skriftliga och muntliga prov och genom aktivt deltagande i seminarier.

Studerande som inte godkänts vid ordinarie examinationstillfälle ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

För betyget Väl godkänt på hela kursen krävs minst 45 hp delkurser med betyget Väl godkänd.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studerande som genomfört kursen och de studerande som deltar vid nästa kurstillfälle. Kursvärderingen genomförs anonymt. Kursvärderingen arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Gemensam litteratur för samtliga delkurser:

Ask, Sofia. 2012. *Språkämnet svenska. Ämnesdidaktik för svensklärare*. Lund: Studentlitteratur. 129 s. ISBN 978-91-44-05936-5

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna. 2015. *Akademiskt läsande och skrivande*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur. 202 s. ISBN 978-91-44-09254-6

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. Tillgänglig på <https://www.skolverket.se/>

Svedner, Per Olov. 2010. *Svenskämnet & svenskundervisningen: delarna och helheten; en didaktiskmetodisk beskrivning och handledning*. Stockholm: Kunskapsföretaget. 200 s. ISBN 91-89040-75-9

Svenska skrivregler. Språkrådet. Senaste utgåvan. Stockholm: Liber. 216 s. ISBN 978-91-47-11149-7

Delkurs 1. Lärarens retorik i tal och skrift 7,5 hp

Dysthe, Olga, Hertzberg, Frøydis & Hoel Løkensgard, Torlaug. 2011. *Skriva för att lära: skrivande i högre utbildning*. 2., [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur. 223 s. Urval. ISBN: 9789144069166.

Kindeberg, Tina. 2011. *Pedagogisk retorik: den muntliga relationen i undervisningen*. Stockholm: Natur & Kultur. 142 s. ISBN 9127130061

Lindstedt, Inger. Senaste utgåvan. *Textens hantverk: om retorik och skrivande*. Lund: Studentlitteratur. 146 s.

Didaktisk litteratur

Almström Persson, Gunilla, Blomström, Vendela, Vogel, Anna & Wirdenäs, Karolina. 2016. *Språk i samspel: retorik för pedagoger*. Stockholm: Aglaktuq. 138 s. ISBN 978-91-639-2088-2

Palmér, Anne. 2010. *Muntligt i klassrummet om tal samtal och bedömning*. Lund: Studentlitteratur. 191 s. ISBN 978-91-405470-4

Material som tillhandahålls av institutionen. Ca 200 s.

Delkurs 2. Grammatik och textanalys för ämneslärare 7,5 hp

Byrman, Gunilla. u.å. *Fonetikhäftet*. Tillhandahålls av institutionen.

Josefsson, Gunlög. 2010. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Lund: Studentlitteratur. 150 s. ISBN 978-91-44-05204-5

Josefsson, Gunlög. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningar med facit och kommentarer*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur. 205 s. ISBN 978-91-44-05205-2

Didaktisk litteratur

Josefsson, Gunlög och Lundin, Katarina. 2018. *Nycklar till grammatik*. Lund: Studentlitteratur. 158 s. ISBN 9789144117591

Myhill, Debra, Jones, Susan & Linen, Helen mfl. 2015. 'Playing with Language – Grammar as a Resource för Writers'. *Svenska – ett inkluderande ämne*. Svenskläraryrskrift 2015. Ewa Bergh Nestlog & Nils Larsson (red). Stockholm: Svenskläraryrskriften. ISBN 978-91-27-44585-7

Nordenfors, Mikael. 2017. *Elevernas texter: redskap för textanalys, textsamtal och bedömning*. 371 s. Lund: Studentlitteratur. Urval. ISBN 978-91-44-09711-4.

Material som tillhandahålls av institutionen. Ca 150 s.

Delkurs 3. Språkbruk och samhälle 7,5 hp

Bellander, Theres. 2008. "hallo babe..tack såå mkt för ditt mess!": Om ungdomars skrivande inom olika kommunikativa verksamhetstyper". I: *Ungdomskulturer – äger eller suger?: möjliga möten inom svenskämnet*. Svenskläraryrskriften 2008. Stockholm: Svenskläraryrskriften. 13 s. ISBN 978-91-27-41515-7

Edlund, Ann-Catrine, Erson, Eva & Milles, Karin. 2007. *Språk och kön*. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. 256 s. ISBN 978-91-7227-452-5

Einarsson, Jan. 2009. *Språksociologi*. Lund: Studentlitteratur. 403 s. ISBN 978-91-44-05326-4

Melin, Lars. 2007. *Vett och etikett i språket*. Stockholm: Nordstedt akademiska förlag. 235 s. Urval. ISBN 978-91-7227-520-1. Finns till försäljning på Copycenter, Linnéuniversitetet, Växjö.

Thavenius, Jan (red.). 1999. *Svenskämnets historia*. Lund: Studentlitteratur. Urval, 55 s. ISBN 91-44-00955-0

Didaktisk litteratur

Ask, Sofia (red.). 2005. *Perspektiv på didaktik: svenskämnet i fokus*. Stockholm: Svenskläraryrskriften. Urval, 20 s. ISBN 91-27-63395-0

Material som tillhandahålls av institutionen. Ca 150 s.

Delkurs 4. Språklig förändring, 7,5 hp

Pettersson, Gertrud. 2005. *Svenska språket under sjuhundra år: en historia om svenskan och dess utforskande*. Lund: Studentlitteratur. 290 s. ISBN 91-44-03911-5

Sletten, Iben Stampe (red.). 2005. *Nordens språk med rötter och fötter*. Köpenhamn: Nordiska ministerrådet Tillgänglig på Internet:
www.norden.org/sv/publikationer/publikationer/2004-008

Didaktisk litteratur

Madsen, Lis (red.). 2006. *Nabosprogsdidaktik*. København: Dansk lærerforening. ISBN 8779962246. Urval 30 s. Tillhandahålls av institutionen.

Material som tillhandahålls av institutionen. Ca 100 s.

Delkurs 5. Introduktion för litteraturlärare, 5 hp

Facklitteratur

Bergsten, Staffan & Elleström, Lars. 2004. *Litteraturhistoriens grundbegrepp*. Lund: Studentlitteratur. Kap. 1-5, 8 (78 s.) ISBN 9144042558

Eagleton, Terry. 2008. "Introduction. What is literature?". I *Literary Theory. An Introduction*. Cambridge, Mass.: Blackwell (16 s.) ISBN 0816612382

Furhammar, Sten. 1997. *Varför läser du?* Carlssons Bokförlag. S. 137–146 (9 s.). Lund: Studentlitteratur. ISBN 9144042558

Lagercrantz, Olof. 2011. *Om konsten att läsa och skriva*. Stockholm: Wahlström & Widstrand (90 s.) ISBN 9146148000

Didaktisk facklitteratur

Brink, Lars. 2006. "Konsensus om kanon kanonbild och ämnesuppfattning hos 75 litteraturlärare". I: *Kanon och tradition*. Red. Lars Brink m. fl. Högskolan i Gävle (30 s.) ISBN 919748931X

Molloy, Gunilla. 2017. *Svenskämnets roll. Om didaktik, demokrati och critical literacy*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-07624-9

Petersson, Margareta. 2009. "Jag kan inte komma på nåt jag läste på gymnasiet, det måste ju betyda något eller hur?" – om blivande svensklärare som läsare". I: *Läsa bör man...? Den skönlitterära texten i skola och lärarutbildning*. Red. Lena Kåreland. Stockholm: Liber. (21 s.) ISBN 9789147093953

Årheim, Annette. 2009. "Perspektiv på värdet av skönlitterära erfarenheter". I: *Läsa bör man...? Den skönlitterära texten i skola och lärarutbildning*. Red. Lena Kåreland. Stockholm: Liber. (21 s.). ISBN 978-91-47-09395-3

Öhman, Anders. 2015. *Litteraturdidaktik, fiktioner och intriger*. Malmö: Gleerups. S. 67-86, 147-166 (38 s.). ISBN 978-91-40-68828-6

Skönlitteratur

Collins, Suzanne. 2008. *Hungerspelen*.

Gunnlaug Ormstungas saga

Hassen Khemiri, Jonas. 2003. *Ett öga rött*

Moberg, Vilhelm. 1927. *Raskens. En soldathistoria*

Nesser, Håkan. 2000. "Om någonting händer". I *Färdlektyr*.

Dessutom tillkommer ca 100 s. som tillhandahålls av institutionen via lärplattformen, samt aktuella styrdokument för gymnasieskolan, se www.skolverket.se

Delkurs 6. Litteraturvetenskapliga grundbegrepp och litteraturanalys 10 hp

Facklitteratur

Arping, Åsa & Nordenstam, Anna. 2010. *Genusvetenskapliga litteraturanalyser*. Lund: Studentlitteratur (ca 200 s.). ISBN 978-91-44-06026-2

Bergsten, Staffan & Elleström, Lars. 2004. *Litteraturhistoriens grundbegrepp*. Lund: Studentlitteratur (urval utifrån vad som lästs i delkurs 4) ISBN 9144042558

Eakin, Paul John. 1999. *How Our Lives Become Stories*. Ithaca: Cornell University Press. (urval ca 50 s.) ISBN 0801436591

Elleström, Lars. 1999. *Lyrikanalys. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur (164 s.) ISBN9789144008059

Heith, Anne. 2006. *Texter – medier – kontexter*. Lund: Studentlitteratur. Kap. 7. (54 s.). ISBN 91-44-04515-8

Holmberg, Claes-Göran & Ohlsson, Anders. 1999. *Epikanalys. En introduktion*. Lund: Studentlitteratur. (urval ca 50 s.) ISBN 914400804X

Nilsson Skåve, Åsa. 2015. " 'När det slutar och börjar om igen': Ekokritiska perspektiv på Stefan Castas ungdomsdystopier". I *Barnboken* vol. 38. s. 1-13. ISSN 0347-772

Posti, Piia. 2017. "Resor, äventyr och den andre: exotism och det främmande i samtida svensk barnlitteratur". I *Mångkulturell barn- och ungdomslitteratur: Analyser*. (red.) Maria Andersson & Elina Druker. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-11181-0

Österlund, Mia. 2008. "Kavat men känslösam. Den komplexa bilderboksflöckan i Pija Lindenbaums Gittantriologi". I *Barnlitteraturanalyser*. red. Maria Andersson & Elina Druker. Lund: Studentlitteratur (16 s.) ISBN 9789144040288

Didaktisk facklitteratur

Appleyard, J. A. 1994. *Becoming a reader: the experience of fiction from childhood to adulthood*. Cambridge: Cambridge University Press (urval ca 30 s.) ISBN 052146756X

Bergenmar, Jenny. 2015. "Litteraturexperiment: Digitala humaniora som

undervisningspraktik". I: *Litteratur och läsning. Litteraturredidaktikens nya möjligheter*. (red.) Maria Jönsson och Anders Öhman. Lund: Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-10319-8

Chambers, Aidan. 1998. *Böcker inom oss – om boksamtal*. Stockholm: Norstedt (171 s.) ISBN 91-29-64542-5

Martinsson, Bengt-Göran. 2015. "Läspanikens anatomi – barns och ungdomars läsning och mediebruk i ett historiskt perspektiv". I: *Svensk forskning om läsning och läsundervisning*. Red. Michael Tengberg & Christina Olin-Scheller. Malmö: Gleerups. (10 s.). ISBN 978-91-40-68844-6

Nordberg, Olle. 2015. "Endast avkoppling från uppkoppling? Svenska tonåringars attityder till fiktionslitteratur". I: *Litteraturen på undantag? Unga vuxnas fiktionsläsning i dagens Sverige*. (red.) Torsten Pettersson m.fl. Göteborg: Makadam förlag. ISBN 978-91-7061-179-7

Nilson, Maria & Helene Ehriander (red.) 2013. *Chick lit. Brokiga läsningar och didaktiska utmaningar*. Stockholm: Liber (urval, ca 50 s). ISBN 9789147105533

Pettersson, Torsten. 2015. "Att lära sig något av det som inte är sant – 72 gymnasisters inställning till fiktionellt och dokumentärt berättande". I: *Svensk forskning om läsning och läsundervisning*. Red. Michael Tengberg & Christina Olin-Scheller. Malmö: Gleerups. (14 s.). ISBN 978-91-40-68844-6

Torell, Örjan m. l. 2002. *Hur gör man en litteraturläsare? Om skolanslitteraturundervisning i Sverige, Ryssland och Finland*. Institutionen för humaniora, Mitthögskolan. s. 79; 74–100 (29 s.) ISBN 9179104355

Skönlitteratur

Casta, Stefan. 2010. *Den gröna cirkeln*

Fielding, Helen. 1996. *Bridget Jones dagbok*

Kallifatides, Theodor. 2007. *Mödrar och söner*

Karlfeldt, Erik Axel. "Svarte Rudolf"

Lessing, Doris. 1969. "Ingen trolldom till salu". I *Ingen trolldom till salu*

Lindenbaum, Pija. (2000-tal). Valfri Gittanbok; *När Åkes mamma glömde bort*

Linderborg, Åsa. 2007. *Mig äger ingen*

Lundberg, Kristian. 2009. *Yarden*

Nabokov, Vladimir. 1955. *Lolita*

Niemi, Mikael. 2000. *Populärmusik från Vittula*

Plath, Sylvia. [1963] 1974. *Glaskupan*.

Rushdie, Salman. 1995. "Goda råd är sällsyntare än rubiner". I *Öst, väst: berättelser*

Stridsberg, Sara. 2010. *Darling river: Doloresvariationer*

Taube, Evert. "Dansen på Sunnanö"

Vreeswijk, Cornelis. "Balladen om Fredrik Åkare och den söta fröken Cecilia Lind"

Winterson, Jeanette. (2004). 2005. *Fyrväktaren*. Övers. Anna Troberg

Dessutom tillkommer ca 100 s. som tillhandahålls av institutionen via lärplattformen, samt aktuella styrdokument för gymnasieskolan, se www.skolverket.se

Delkurs 7. Litteraturhistoria 15 hp

Antologier

Breitholtz, Lennart (red.). 1961 och senare. *Litteraturens klassiker* (LK).

Claésson, Hansson, Lars Fyhr och Gunnar D. Hansson. 2007. *Texter. Från Sapfo till Strindberg* (TT). Lund: Studentlitteratur. ISBN 91-44-03248-X

Lewan, Bengt & Sjöberg, Birthe (red.) 1990 och senare. *Världsdramatik 1* (VD).

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar m, fl. (red.) 1993 och senare. *Svensk litteratur 1*. Stockholm: Norstedt.

Facklitteratur

Ambjörnson, Ronny. 2001. "Frankenstein och hans monster". I: *Mansmyter*. Ordfront. (21 s.) ISBN 9173247391

Auerbach, Erich. 1999 eller senare. "Odysseus ärr". I: *Mimesis*. Bonnier pocket. (21 s.) ISBN 9100570753

Nordlund, Anna. 2008. *Litteraturvetenskaplig analys genom hundra åt; åtta sätt att läsa Gösta Berlings saga*. Stockholm:Liber. (urval ca 40 s.) ISBN 9789147084531

Olsson, Bernt & Algulin, Ingemar. 2009 eller senare. *Litteraturens historia i Sverige*. Stockholm: Norstedt (i urval).

Olsson, Bernt och Algulin, Ingemar. Senaste upplagan. *Litteraturens historia i världen*. Lund: Studentlitteratur (i urval).

Watt, Ian. 1969. "Individualism and the Novel". I: *Twentieth Century Interpretations of Robinson Crusoe*. Englewood Cliffs N.J: Prentice Hall. (15 s.)

Westin, Boel. 2008. "'Ej verklighet men mer än verklighet...' Drömtexter i barnlitteraturen". I: *Barnlitteraturanalyser*. Red. Maria Andersson & Elina Druker. Lund: Studentlitteratur (9 s.) ISBN 9789144040288

Didaktisk facklitteratur

Kylhammar, Martin. 2004. "Om det fortfarande behovet av samverkan mellan idéhistoria, litteraturvetenskap och historia"; "Falsarier och försanthållna felaktigheter. En självbiografisk metodlära". I: *Den tidlöse modernisten*. Stockholm: Carlssons bokförlag (87 s.) ISBN 9172035986

Molloy, Gunilla. 2011. *Selma Lagerlöf i mångfaldens klassrum*. Lund: Studentlitteratur. Kap. 1, 5-7. ISBN 978-91-44-05937-2

Rabinowitz, Peter J. & Smith, Michael W. 1997. *Authorizing Readers: Resistance and Respect in the Teaching of Literature*. Teachers College Press. Kap 1-3. ISBN 0-8077-3690-2

Schüllerqvist, Bengt. 2006. "Kanon och historiemedvetande – två centrala

ämnesdidaktiska begrepp". I: *Kanon och tradition*. red. Lars Brink m.fl. Högskolan i Gävle (19 s.) ISBN 919748931X

Skönlitteratur

Antiken

Ur Bibeln: Första Mosebok (kap 19), Höga Visan, Evangelium enligt Johannes
Euripides. *Medea* (LK)
Homeros. *Iliaden* och *Odysséen* (urvalet i LK)
Sappho. "Gudarnas like..." (LK)
Sofokles. *Kung Oidipus* (LK)

Medeltiden

Birgitta. *Revelationes* (SL1)
Dante. *Divina Commedia* (urvalet i LK)
Grevinnan av Dia, "I stor vanda har jag varit"
"Herr Olof och älvorna"
Tristan och Isolde (TT)
Villon, François. "De hängdas ballad"; "Balladen om tjocka Margot"
von der Vogelweide, Walther. "Under linden"

Från renässans till upplysning

Bellman, Carl Michael. *Fredmans Epistlar* nr 9, 23, 30, 79, 80, 81, 82
Boccaccio, Giovanni. *Decamerone*. "Andra dagen. Femte berättelsen"
de Cervantes, Miguel. *Don Quijote*. kap. 1–22
Defoe, Daniel. *Robinson Crusoe*. kap. 15
Kellgren, Johan Henric. "Ljusets fiender"; "Den nya skapelsen"
Lenngren, Anna Maria. "Några ord till min k. dotter"; "Pojkarne"
Molière. *Tartuffe*
Shakespeare, William. *Hamlet*
Stiernhielm, Georg. *Hercules*
Voltaire. *Candide*

Förromantik och romantik

von Goethe, Johann Wolfgang. *Den unge Werthers lidanden*. "Ein gleiches";
"Erlkönig"
Keats, John. "Ode on a Grecian Urn"
Poe, Edgar Allan. "Huset Ushers undergång"
Shelley, Mary. *Frankenstein*
Stagnelius, Erik Johan. "Flyttfåglarne"; "Endymion"; "Necken"; "Till förruttelsen"
Tegnér, Esaias. "Det eviga"; "Flyttfåglarna"; "Mjeltsjukan"
Wordsworth, William. "I Wandered Lonely as a Cloud"

Från realismen till sekelskiftet

Balzac, Honoré de. *Pappa Goriot*. Kap 1
Baudelaire, Charles. "Spleen"; "Une charogne"
Benedictsson, Victoria. "Ur mörkret"

Beskow, Elsa. *Olles skidfärd*
Conrad, Joseph. *Mörkrets hjärta*
Dostojevskij, Fjodor. *Brott och straff*
Flaubert, Gustave. *Madame Bovary*
Fröding, Gustaf. "Den gamla goda tiden"; "Ett bergatroll"
Lagerlöf, Selma. *Gösta Berlings saga*
Lagerlöf, Selma. *Kejsaren av Portugallien*
Lagerlöf, Selma. *Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige* (urval)
Montgomery, Lucy Maud. *Anne på Grönkulla*
Runeberg, Johan Ludvig. "Den enda stunden"
Strindberg, August. "Ett halvt ark papper"; *Fröken Julie*; *Röda rummet* kap. 15, 16
Söderberg, Hjalmar. "Pälsen"
Twain, Mark. *Huckleberry Finn*

Tiden 1910–1950

Achmatova, Anna. "Epilog"
Boye, Karin. "Min hud är full av fjärilar"
Camus, Albert. *Främlingen*
Dagerman, Stig. "Nattens lekar"
Ekelund, Vilhelm. "Då voro bokarna ljusa"
Ekelöf, Gunnar. "En värld är varje människa"; "Eufori"
Eliot, T.S. "Det öde landet"
Faulkner, William. "En ros åt Emily"
Ferlin, Nils. "En valsmelodi"
Hemingway, Ernest. "Hämnarna"
Johnson, Eyvind. *Nu var det 1914*
Joyce, James. *Odysseus* kap. 15; 18
Kafka, Franz. *Processen*
Lagerkvist, Pär. "Ångest"; "Far och jag"
Majakovskij, Vladimir. "50.000.000"
Martinson, Moa. *Kvinnor och äppelträd*
Martinson, Harry. "På Kongo"
Proust, Marcel. Ur *På spaning efter den tid som flytt*
Remarque, Erich Maria. *På västfronten intet nytt*
Södergran, Edith. "Dagen svalnar"; "Landet som icke är"

Dessutom tillkommer ca 200 s som tillhandahålls av institutionen via lärplattformen samt aktuella styrdokument för gymnasieskolan, se www.skolverket.se